

FORB / NORFORB – BẢN TIẾNG VIỆT

6

Nội dung của Tự do Tôn giáo hay Tín ngưỡng - Cha mẹ và con cái

Điều 18 của Công ước Quốc tế về các Quyền Dân sự và Chính trị chỉ rõ các quyền của cha mẹ và con cái liên quan đến tự do tôn giáo hay tín ngưỡng. Cha mẹ và những người giám hộ pháp có quyền giáo dục con cái họ về tôn giáo, đạo đức, và tổ chức đời sống gia đình phù hợp với tín ngưỡng họ.

Nhưng không đợi tới tuổi thành niên mới có nhân quyền! Con cái cũng được hưởng quyền tự do tôn giáo hay tín ngưỡng – ví dụ như quyền tham gia vào đời sống tôn giáo hay tín ngưỡng trong cộng đồng và tham gia các lễ hội tôn giáo hay nghi thức thờ cúng.

Con cái cũng có quyền được hưởng giáo dục tôn giáo phù hợp với ước muốn của cha mẹ hay người giám hộ. Các cháu không bị bó buộc tham dự các khoá giáo lý tôn giáo ngược với ước vọng của cha mẹ. Hơn nữa, dần dà theo sự trưởng thành, những mong ước của con cái cần được chiếu cố.

Có rất nhiều ví dụ về sự vi phạm các quyền này. Các nước Trung Á còn ám ảnh bởi quá khứ Xô viết. Vì vậy một số chính quyền luôn luôn muốn kiểm soát mọi cục diện xã hội. Ví dụ ở Tajikistan, luật pháp cấm những ai dưới 18 tuổi tham dự các buổi thờ cúng tôn giáo, ngoại trừ lễ tang. Trong một số quốc gia Trung Á khác, chính quyền thăm vấn, hạch sách các học sinh đến thánh đường Hồi giáo hay nhà thờ Thiên chúa giáo, hoặc tham dự các sinh hoạt như trại hè. Ở nhà trường, lớp trẻ này bị đưa ra đấu tố công khai.

Vì vậy một số chính quyền ngăn ngừa các em theo đạo. Một số chính quyền khác thì bó buộc các em thuộc dân tộc thiểu số theo học các khoá giáo lý tôn giáo, với mục tiêu cải đạo chúng theo tôn giáo của số đông. Điều đã xảy ra, mặc dù nhà nước có bản phận bảo vệ các em được miễn theo giáo dục của tôn giáo nhà nước, không riêng trong lý thuyết mà cả trong hành động.

Ở Thổ Nhĩ Kỳ, mặc dù đã có một số cải cách, các chương trình và sách giáo khoa văn hóa và đạo đức học tôn giáo vẫn còn dạy theo giáo lý tôn giáo của nhà nước. Theo nguyên tắc thì học sinh Do Thái giáo và Thiên Chúa giáo

được miễn, nhưng trong thực tế thì quyền được miễn coi như bất khả, chẳng mong chi đòi hỏi quyền mình. Trẻ em thuộc gia đình Alevi, Baha'i, vô thần hay bất khả tri thuyết, hoặc các học sinh tự mình chọn theo các đức tin này cũng bị bắt theo học. Trong các ví dụ kể trên, quyền của cha mẹ cũng và con cái đều bị vi phạm.

Trước khi Công ước về Quyền Trẻ Em (CRC) được thông qua, luật nhân quyền quốc tế chưa hề thảo luận quyền thiếu nhi một cách cụ thể. Công ước đã làm cuộc thay đổi, nhấn mạnh trẻ em là kẻ có quyền và theo Điều 14, trẻ em được hưởng quyền tự do tôn giáo hay tín ngưỡng.

Điều 14 cho thấy trẻ em vừa độc lập vừa ở thế yếu, cần sự giúp đỡ và hướng dẫn của cha mẹ khi các em sử dụng quyền tự do tôn giáo hay tín ngưỡng, đặc biệt trong quan hệ với nhà nước.

Công ước tuyên bố rằng nguyên tắc phải hướng dẫn mọi vấn đề là lợi ích tốt nhất cho các em. Công ước cũng nhấn mạnh thiếu nhi có quyền bày tỏ trên mọi vấn đề liên quan các em. Tuy nhiên, thường khi là người lớn, đặc biệt cha mẹ, quyết định những gì có lợi nhất cho các em, rồi nói giúp cho các em.

Trong vài trường hợp, lợi ích của cha mẹ và con cái có thể khác nhau. Khi đó, quyền tự do tôn giáo hay tín ngưỡng của con cái cần được cân bằng với quyền của cha mẹ.

Ví dụ, ở vào tuổi nào trẻ em có quyền tự quyết định lấy việc thực hành tôn giáo hay tín ngưỡng? Có muốn đi nhà thờ hay không, chẳng hạn?

Theo Công ước về Quyền Trẻ Em, chiều hướng cố vấn của cha mẹ trong lĩnh vực tôn giáo hay tín ngưỡng cần nhất quán với khả năng tiến hoá của con cái. Nói cách khác, càng lớn càng già dặn thì đứa trẻ phải được hưởng càng lúc càng nhiều tự do.

Tiêu chuẩn pháp lý quốc tế cho tuổi trưởng thành là 18 tuổi, nhưng mức độ độc lập và chín chắn quy cho con cái đang dần lớn lên giữa các nền văn hoá và bối cảnh rất khác nhau. Các quốc gia có những luật lệ, quy tắc khác nhau. Ví dụ ở Thụy Điển, trẻ em ở tuổi 12 không bị ép buộc làm thành viên một cộng đồng tôn giáo nếu các em không muốn.

Công ước về Quyền Trẻ Em thiết lập thành tiêu chuẩn phổ quát về cách cha mẹ nuôi dưỡng con cái – thực hành tôn giáo hay tín ngưỡng không được gây hại thân thể hay trí tuệ, sức khoẻ hay sự phát triển của đứa trẻ.

Những trường hợp về quyền tự do tôn giáo hay tín ngưỡng của cha mẹ chống với quyền trẻ em hiếm thấy bị đưa ra toà. Tuy nhiên, quyền của Nhân chứng Giê-hô-va cấm con cái truyền máu là một ví dụ cho thấy toà án đã bác bỏ quyền tự do tôn giáo hay tín ngưỡng của cha mẹ, và ủng hộ quyền sống của trẻ em.

Tóm lại, trong cuốn phim này chúng ta đã nhìn qua quyền của cha mẹ và con cái.

Con cái có quyền tự do tôn giáo hay tín ngưỡng, và cha mẹ có quyền dạy dỗ con cái phù hợp với tín ngưỡng của họ. Sự dạy dỗ này phải thực hiện một cách nhất quán phù hợp với sự trưởng thành và chín chắn của con cái. Thực hành một tôn giáo hay một tín ngưỡng không được gây hại cho thân thể hay trí tuệ, sức khoẻ hay sự phát triển của đứa trẻ. Những ví dụ vi phạm các quyền này phải kể đến, là có những quốc gia cấm trẻ em thực hành tôn giáo, và những quốc gia ép buộc các em thuộc tôn giáo thiểu số phải theo học giáo lý tôn giáo của số đông.

Bạn có thể tìm thấy nhiều thông tin về vấn đề quyền của cha mẹ và con cái liên quan đến tự do tôn giáo hay tín ngưỡng, và các văn kiện tham chiếu nhân quyền liên quan, trong tài liệu huấn luyện trên trang Web.

Bản quyền: SMC 2018

